

Dež in solnce.

Spisala Márca.

pečici v kotu plapolá ogenj in po sobi je takó prijetno gorko. Zunaj burja glasno zvižga in tuli in goni sneg sedaj v kolobarjih, sedaj v ravnem tiru mimo okna; nič mi ni po volji, niti zvižeg te neznosne burje, niti ta nedolžno-beli sneg, ki se nocoj takó raduje svoje oblasti — niti knjiga, ki leži odprta pred máno. Zakaj je pisatelj ni bolje pisal? Nič mi ni prav; dà, celó ta néma sobna oprava me jezí, zato rej pomikam rečí z desne na levo in z leve na desno. Stopam k oknu ter naslanjam na mrzlo steklo pekoče svoje čelo in kadar se mi ogreje, urno pritisnem čelo na drug še nedotaknen kraj. Tu si hladim svojo nejevoljo in jezo, gledajoča potnike v plašče zavite, hiteče svojim potem. Marsikaterega zebe, ali naj ga, naj trpi — saj trpim tudi jaz. In jaz sem bolna na duši, na srci. Zakaj bi jaz sáma bila nesrečna!

Srd, nejevolja, žalost je zmagala in bridko sem ihtela. Zakaj moram baš jaz biti takó revna, baš jaz takó nesrečna, da moram prenašati toliko gorjá? Zakrila sem obraz, zopet sem si otrla solze in stopila k drugemu oknu. Sneg se je ustavil, toda burja je pihala, kakor prej.

»Ne, ne grem in ne grem; naj le nezvesti povprašuje, naj se le jezí, ko me ne bo ugledal med drugimi.« Z okna, pri katerem sem stala, videla sem bližnji hrib, in na hribu je bil lep gradič, katerega belo ozidje se je prijetno kazalo iz gostega smrečja, nosečega sedaj bisern snežen kras. Pozabivša vso svojo togo, bila sem hipno v duhu tamkaj.

Nikjer človeka. — Sáma v velikih lepo opravljenih sobah brez zavidnega človeškega očesa. Le tam v sobi kràj obednice milo žvrgolita dva rmena kanárčka; skočim k njima ter jima sladko nago-varjam, v tem čujem praskanje po vratih, hitim k njim, odprem in tu je nežni moj »pinček«, ki me nikdar ne izgreší, božam ga, poigram se ž njim in zopet stečem v drugo sobo, kjer sem bila pustila svoje malo vezivo. Primem je v róke, a ni šivanke ne zabódem, kar slišim klopót konjskih kopit. Skočim k oknu in ugledam njega; zdričim po stopnicah nizdolu in že sem v objemu svojega Stanka.

Držeč me objeto čez pas stopa Stanko na lahko z máno po stopnicah, pripovedujoč mi, kje je bil in kaj je delal; a jaz se mu

naglo izpulim in kličem »lôvi me«! ter hajd! stečem góri v sobo, naglo jo odprem in že sem v nji, ne da bi me bil Stanko ulovil. Stoprav čez nekaj sekund priteče za máno, objame me in skrije vroče lice na mojih prsih . . .

»Milena, kaj pa delaš tu sama v mráku?«

Ta poziv stare moje tetke me je vzbudil iz sladkih sanj ter me je privedel zopet nazaj v sedanjost. Nejevoljna sem ji odgovorila: »Tetka, ne bodite sitni! Sama sem najrajša!«

»I no!« rekla je teta, »kdo je sitnejši od tebe? Če ti rečemo: takó bo; ne, porečeš ti: takó bo, in če mi obrnemo po tebi, trdiš ti nasprotno. Kdo more s tabo izhajati, ko si takó čmerna in svoje-glava?!« —

»Sevéda! Pa ne bodi čmerna in svoje-glava, ko je vse proti meni in se vse z mano igra. Ne bodi jezna, če se mi Stanko laska in laska, pa me takó lahko pogreša. Jokala sem zopet na glas.«

»Ti moj ljubi Bog, Milena, kaj pa zopet blodiš, sta se li že zopet sprla ali pa se ti je kaj sanjalo?«

»Sanjalo? Ne, ni se mi sanjalo; Malka mi je pravila, da je bil ónega večera, ko me ni bilo v čitalnici, ves božji čas z nji neznano gospodičino ondu, ž njo je sedel pri jedni mizi; smijal se; sploh védel se — prav domače ž njo. Pa ne bodi jezna, ne bodi jezna!«

Teta je kimala z glavo in odšla.

Zopet sem bila sama in sedaj že res v temi, zunaj na cesti pa je od belega snega odsevala medla luč cestne svetilke. Nocoj mi je bilo iti na ples, a — ne pojdem! Ko sem vprašala mater, če pojdeva, bila je nezadovoljna; a ko sem to videla ter rekla, da ne bi šla rada, silila me je, naj grem. Ali jaz ne pojdem, naj se jeze mati, teta, Stanko, ves — svet! Ne pojdem!

Že zopet me nekdo nadleguje, v vratih vidim luč. Teta mi jo je prinesla in prinesla tudi pismo — njegovo. Izvestno mi piše, kakó se je dolgočasil, izvestno me prosi, naj nocoj pridem; prosi me s peresom, v srci pa si želi, da bi ostala domá. Vender — berimo!

»Ljubljena Milena!

Da ne bo nocoj nikakega izgovora, pridem jaz sam póte. V četrtek te nisem hotel siliti, ker si dejala, da ti ni dobro. Včeraj ti nisem mogel pisati, ker sem bil obložen s premnogim poslom. Povedati ti moram, da je došla baš v četrtek opóludne mlajša moja sestra nepričakovano k meni. Peljal sem jo v čitalnico in bil sem tam ves večer ž njo.

Govoril sem le o tebi skoraj vso noč in če sem tudi pričel drug govor, napósled je vendarle govorica prišla zopet náte. Ko bi ona ne bila moja sestra in bi me ne poznala, imela bi me za strašnega dolgočasneža in ne vem, kaj še. Ali ona se je dobrovoljna smijala, posebno, ko sem takó vestno v vrata zrl, kadar je kdo došel, ker sem le tebe pričakoval. Upal sem, da bode tudi tebe gnala želja po meni, kakor mene do tebe, a sem se varal! In nocoj? Pripravi se za določeno uro, da te popelje s seboj tebi véрни

Stanko.

NB. Tudi nocoj bo tam sestra moja, jutri pa odide od tod.«

Tekla sem v drugo sobo, objela mater in staro teto, govoreč jima najslajše besede in da teta ni nikdar sitna, ampak najboljša teta na svetu. Dobrovoljno sta se mi smijali mati in stara teta in jaz sem jima pomagala. Malo časa potem sem bila že pripravljena. Čakala sem pri oknu, da pride Stanko.

Prijetno mi je bilo sedaj tuljenje močne burje, prijeten pogled na sneg zunaj na cesti, in ta knjiga, ki leži tu-le še vedno odprta, zdi se mi najlepša in nje pisatelj najboljši med svojimi vrstniki.

In ti ubogi potniki, ki rómajo péš mimo, smilijo se mi v srce, ubogi ljudje! Če bi imela velik grad, vse bi vzprejela vánj, ali če bi imela konje in kočije, hitro bi vsakemu poslala voz, takó se mi zdaj smilijo ti potniki, ti ubogi potniki!

Književna poročila.

IX.

Janežičeva slovenska slovnica.

Za srednje šole priredil in predelal *dr. Jakob Sket*, c. kr. profesor. Šesta predelana izdaja.
Cena 1 gld. 30 kr. V Celovcu 1889. Tiskala in založila tiskarna družbe sv. Mohorja
v Celovcu.

(Dalje.)

V § 111. naj se v opombi kratko opozori na § 306., da učenec lahko sam najde pravilo, po katerem mu je izražati nemški als (lat. quam) za primernikom. —

Kar je povedano v § 309. a) in c) o rabi oblik jeden, en, nobeden, noben ter o zvezi jeden in dvajset in dvajset jeden, naj se že omeni v opombi § 118. —